

אודות בית הספר

נוסד בשנת: 1968

מפקחת: אסנת עוזיאל מנהלת: ענת לביא סגנית: זהבה מרק

מס' כיתות בפועל: 19 כיתות א' – ו' מתוכן 2 כיתות תקשורת (ב', ד')

מספר תלמידים: כ: 477 תלמידים ותלמידות

כתובת: בן לברט 15, רחביה, ירושלים 92308

טלפון: 5664441 פקס: 5664440 דואר אלקטרוני: polaschool@gmail.com

כתובת האתר: www.pola.manhi.org.il

ביה"ס היסודי פולה בן גוריון ממוקם בשכונת רחביה ומשרת את תושבי השכונות הסמוכות:

מלביה, רסקו, ניות, נחלאות וכן שכונות רחוקות.

ביה"ס משלב שתי כיתות תקשורת וילדי עובדים זרים/מחפשי מקלט/פליטים ששיעורם מגיע

לכ- 12% מכלל אוכלוסיית התלמידים.

בית ספרנו שוכן סמוך לעמק המצלבה וצופה על מוזיאון ישראל. המבקר בו יפגוש תלמידים, הורים ואנשי צוות שונים - בכל מיני צבעים. בית ספרנו הוא בית רב תרבותי בו חיים יחד יהודים, ערבים, נוצרים ודרוזים.

אנו רואים את בית הספר כסביבת חיים אותנטית, פלורליסטית ודמוקרטית, אשר בה מתנהלים בפועל תהליכים המאפשרים לכל באי בית הספר – אנשי חינוך, תלמידים, הורים ועובדים – להביא לידי ביטוי את האוטונומיה שלהם ואת יכולתם לנווט בתוך המרחב ולבחור באופן מודע, מושכל, ותוך קיום דיאלוג מכבד ואמפתי עם כל השותפים בקהילה. באופן זה, באמצעות התנסות פעילה ודוגמא אישית, מתקיים הלכה למעשה החינוך לחיים בחברה דמוקרטית ולהתנהגות הומניסטית אשר במרכזה הכבוד לאדם ולרוח האדם, לא כ"דיבור על" אלא כ"עשייה את".

הרב תרבותיות והגיוון העשיר של אוכלוסיית בית הספר מזמנים עיסוק בנושאי השונות, שייכות לקבוצה, זהות אישית וקבוצתית והיבטים של העצמת היחיד.

תוכניות בית הספר מטפחות מודעות לתופעות של סטריאוטיפים, דעות קדומות ואפליה בחברה פלורליסטית ומסייעות במציאת דרכים להיאבק בהן. באי בית הספר נחשפים לדעות הקדומות שלהם ושל האחרים ולומדים אודות קבלת אחריות אישית למאבק בהן, כל זאת במטרה לקבל את האחר ואת השונה ולכבדו.

בזכות תפיסת העולם של בית הספר והעשייה בו, במהלך השנים הפכנו להיות אבן שואבת לאוכלוסיות רבות, חילוניים ודתיים וגם אוכלוסיות לא יהודיות (15%) שמבינות שאצלנו בבית הספר השוויון והקבלה אמיתיים והשילוב מונכח בעשייה היומיומית. אפשר להרגיש טוב ושייך – זה השופר שאנחנו תוקעים בו.

ואת קול השופר שומעים ומפנימים הילדים וההורים, יש לזה אדוות וזה חשוב

במציאות המורכבת והלא פעוטה בחברה שלנו.

זה הקול שאנחנו מנכיחים מול המציאות בה לא תמיד זה מתקיים.

אנחנו מצליחים לעשות זאת בבית ספר סטנדרטי – רגיל כשההון הוא הון אנושי. אנחנו נעזרים רק במשאבים הרגילים של משרד החינוך ומשתדלים לעשות לו מכפלת כוח.

בבית ספר משולבים ילדים בעלי צרכים מיוחדים, ילדים בעלי לקויות למידה, בעיות קשב וריכוז, לקויות ראייה, הפרעות התנהגות, קשיי שפה, בעיות תקשורת, בעיות נפשיות ובעיות מוטוריות. בבית הספר לומדים גם ילדים ערבים, דרוזים וכ 50 תלמידים "כהי עור" שמעמדם הוא של פליטים, מחפשי מקלט או עובדים זרים.

כדי לאפשר לכולם להרגיש בטחון ושייכות פיתחנו בבית הספר מגוון תכניות ואמצעים לפיתוח שפה רגשית-חברתית עשירה, המתחדדת את הראייה, הרגישות וההקשבה של תלמידינו ומאפשרת להם להיות ערים למתרחש בחברה הסובבת אותם, להכיר ולקבל את השונים מהם ולהיות מעורבים, אכפתיים וערבים זה לזה. כלים כגון: שיחות אישיות מתקיימות באופן תדיר עם כל אחד ואחת מהילדים/ות, "מעגל הקסם" מאפשר הקשבה ושיח קבוצתי סביב נושאים רגשיים הרלוונטיים לעולמם ומעגלי הדיון והשיח.

גם הצוות החינוכי נמצא בהקשבה ובדיאלוג תמידי עם הצרכים השונים שעולים, ומפתח בהתמדה את יכולתו להקשיב למגוון הקולות ולתת מענה למגוון הצרכים ולספק מעטפת הוליסטית לכל ילד וילדה בהתאם לצרכיהם הרגשיים.

בית הספר משלב מגוון מענים הניתנים לבעלי הצרכים השונים גם באמצעות גיוס גורמים מהקהילה והסביבה: סטודנטים של פר"ח המתמקדים בחונכות אישית וחברתית, מתנדבות ומתנדבים המתמקצים במגוון רחב של טיפולים פרא-רפואיים (גייסנו כ 100 סטודנטים/מתנדבים העבדים באופן קבוע בבית הספר)

בבית הספר שתי כתות התקשורת אשר תלמידיהן משולבים שילוב מלא בכתות האם.

צוות בית הספר עושה מאמצים עילאיים בכדי להנגיש את חומרי הלימוד לילדים מתוך התחשבות בצרכים האישיים של הילדים, מתוך מעורבות והכרות עם מצבים חברתיים המתרחשים בכתה ומתוך נגיעה בערכים חשובים.

מענה לשונות – המשימות ברמות שונות ובהדרגה בהתאם ליכולות התלמידים.

אנו מכוונים לחווית למידה משמעותית ומגוונת, מבוססת חקר ואחריות התלמיד, סביבה המאפשרת עבודה בפלמפורמות שונות ותחושת מסוגלות של התלמיד והעצמת המורה. מעבר בין הוראה יחידנית לעבודת צוות ועבודה קבוצתית.

כמו כן ישנן תוכניות המסייעות לנו:

- "ללמוד כמו דג במים"-הקניית מיומנויות למידה והשתלבות.
- חוויה טיפולית מעצימה עם כלבים-מפגשים שבועיים בקבוצות קטנות.
- "מרחבי הצלחה" - אנו פותחים בפני תלמידינו תוכניות לימוד רבות ומגוונות בתחומים עיוניים ובתחומי האמנויות והיצירה, בהם הביטוי אינו מילולי, בכדי לאפשר לתלמידינו ערוץ נוסף למצוא מקום, לבוא לידי ביטוי ולהצטיין. אנו מאפשרים לתלמידינו לבחור שעות לימוד שבועיות, בהתאם לרצונם ולשיקול דעתם. הבחירה מעלה את המוטיבציה של התלמיד, מפתחת אצלו אחריות ומחזקת את תחושתו שיש ביכולתו לכוון את חייו, שסומכים עליו, ושהוא יכול להצליח. בחלק ממסגרות הבחירה התלמידים מוזמנים להציג את תחום מצוינותם בדרכים רבות ומגוונות, דבר המאפשר להם לזכות להכרה ולהערכה. באמצעות תחום ההצטיינות של תלמיד אנו מסייעים לו לפתח משמעת, שליטה, איפוק, ריסון עצמי וכבוד לאחר, ומגבירים את יכולתו להקשיב, להבחין בדקויות ולשתף פעולה.

בית הספר שואף להציע מגוון של במות כמרחבי הצלחה עבור כל תלמידי בית הספר, במטרה להביא אותם לידי הנאה והנעה במגוון תחומי הדעת. בתהליך זה נוצרת היכרות אישית עם היכולות והצרכים של כל תלמיד, מזוהות נקודות החוזק והקול האישי שלו, ניתנת אפשרות לצמיחה, לקבלת משמעות ולמרחב הצלחה, תוך שילוב הקולות השונים של הילדים ליצירת במה קבוצתית משותפת. הקולות האישיים משתלבים האחד בשני ויוצרים תלות הדדית ויחסי גומלין המביאים להישגים קבוצתיים איכותיים לקבוצה וליחיד.

ההוראה בבית הספר מגוונת ודיפרנציאלית, משלבת בחירה בין השיעורים ובתוכנם, למידה רב גילאית, למידה חוץ כיתתית ולמידה מתוך משחק, מעגלי דיון, לימוד בחברותא, ודיבור בציבור, הוראה רב תחומית של שני מורים מתחומים שונים יחד (מדעים-מחשב, תנ"ך-אמנות ועוד). הצוות מומחה בפיתוח סקרנות התלמידים, בגיוס המוטיבציה שלהם ובזימון אפשרויות לחשוב באופן שונה ויצירתי, לפעול, לנוע ולזוז, לנסות, לטעות אבל לא להתייאש עד מציאת הפתרון. בכל שנה עוסקת ההשתלמות המוסדית לצוות בפיתוח מומחיות הצוות בתהליכים פדגוגיים מעמיקים, מורכבים וחדשניים ובפיתוח מגוון דרכי הערכה בהלימה לדרכי ההוראה. בית הספר בולט בהישגיו, ונמצא בעשירון העליון בתוצאות המיצ"ב בכל התחומים (בעברית, אנגלית, מתמטיקה, ובאקלים).

אנו משלבים גם: שיעורי תכנות, רובוטיקה, הדפסת תלת-מימד, יזמות טכנולוגית וכלים טכנולוגיים מתוך תפיסת "stem" (מדע, טכנולוגיה, הנדסה, וחשיבה מתמטית, ומוסיקה). הלמידה וההוראה במרחבים רבים מבוססת על פעילות חקר של התלמידים, יצירת תוצרים שונים בכלים שונים והצגתם בסיום התהליך על בימת "TED" במרחב, על מנת לשתף את הידע שנרכש. האוכלוסייה בבית ספרנו היא מעורבת ואנו מפעילים תכניות שונות ברמות שונות, לתלמידים הזקוקים לסיוע ולליווי, כמו גם לתלמידים מצטיינים בעלי יכולות גבוהות. לאחרונים מתקיימות תכניות אתגר במסגרת לימודי הבחירה כגון: חושבים לעניין-פיתוח חשיבה מתמטית, עולם התקשורת, רואים עולם, משהו מהסרטים ועוד. בנוסף, בית-הספר מתגבר את לימודי המוסיקה והנגינה מתוך אמונה בערכו של הלימוד הזה לפיתוח רגשי, לפיתוח הרמוניה פנימית ותחושת שייכות, למתן אפשרות ביטוי אחרת (לא מילולית) ולמציאת מקום בו תלמיד יכול להצליח. לימוד המוסיקה והנגינה תורמים רבות גם לפיתוח משמעת, שליטה וריסון עצמי וכן להעצמת היכולת להקשיב,

להבחין בדקויות ולשתף פעולה. מרחבי הצלחה והצטיינות נוספים שאנו מזמינים: להקת המחול, מקהלה, הרכבי הגנינה, תזמורות, הגינה החינוכית, טיפול בכלבים, כדורגל ועוד.

בבית הספר אנחנו מקיימים הלכה למעשה את ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית. בית הספר מפעיל תכניות רבות התומכות ומחזקות תפיסת עולם המכוונת לקיום שוויון זכויות מלא, ללא הבדל דת גזע או מין, הבטחת חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות לילדים היהודים ולא לה שאינם יהודים (15%), כגון: בחירה רחבה, מערכת אישית לכל תלמיד, מעגלי דיון, דיבור בציבור, לימודי מגדר - בפולה אנו עוברים תהליך עומק של תודעה ורגישות מגדרית בכל תחומי העשייה הבית ספרית, מתוך אמונה כי בקידום ערכי כבוד האדם וחירותו, אנו מאפשרים מרחב ולגיטימציה לשונות ולגיוון המגדרי, בקרב צוות בית הספר, ההורים והלומדים בו.

אנו מתגברים את לימודי המורשת, חושפים את התלמידים לפני השונות של עולם היהדות ומחזקים בעזרת פעילויות, שעורים, טקסים ולימוד בחברותא את זהותם כיהודים. במקביל אנחנו נחשפים לדתות ולמנהגים של הילדים הלא יהודים הלומדים בבית הספר בדרכים רבות. בתקופה בה אנו עדים לבימויים של הקצנה, שנאה והתרחקות, סימון האחר והתכנסות, אנו מאמינים כי קיום מפגש בין ילדים משני העמים יכול להתוות דרך של חיים, שלום ודו קיום כחלופה לדרך המלחמה, יאפשר הכרות אישית ואמתית בין המשותתפים. מפגש שיצביע ויאפשר הטמעה של ערכים אנושיים המשותפים לכולנו כבני אדם. כל זאת כדי לזרוע את הזרעים שינביטו בקרב בני הנוער את השלום בעתיד. לשם כך שילבנו בכחות ה-ו תוכנית ללימוד השפה הערבית - "השפה כגשר תרבותי" - ערבית מדוברת. בנוסף, בכל שנה נפגשים תלמידינו עם תלמידים ערבים לפעילויות משותפות במסגרות שונות לאורך כל השנה, כגון: "ספריית פיז'מות" לימוד משותף - תלמידינו עם תלמידים מבית הספר הדו לשוני, במוזיאון ישראל, "לגשר על הפער", ה'ו' - מפגשי אמונת לילדים ישראלים, יהודים וערבים במוזיאון ישראל, מפגשים במרכז המניס עם ילדים ערבים מסילואן - מזרח ירושלים ללימוד מניס ואנגלית. אנו משלבים גם את הליגה נגד השמצה, העורכת פעילויות חינוכיות הנוגעות לזהות היחיד והרחבת היכולת לקבלת האחר.

עיקר השעורים מוקדשים לדילמות חברתיות רלוונטיות, הנובעות מתוך הטקסט, מתאימות לחיינו היום וסובבות סביב ציר חברתי מוסרי. מן הדילמה עוברים אל הדיון ולנסיגות למצוא פתרון. במהלך הלמידה הילדים מביעים את דעתם, לומדים שכל אחד יכול לדגול באמת שלו ויחד עם זאת לחיות בשלום עם החברות שלו, אמת ושלום יכולים לצעוד יד ביד. הערכים הם חלק מהשיח השוטף בבית הספר והם באים לידי ביטוי בשיעורים בכל תחומי הדעת ובחיי בית הספר בכלל.

היעד המרכזי של ביה"ס הוא פיתוח תחושת השייכות והאחריות לקהילה - הידברות, יזמות, ומעורבות בקהילה.

כחלק מתפיסת העולם הבית ספרית יוצאים התלמידים פעמים רבות לקהילה השכונתית ואף לקהילות רחבות יותר. התלמידים נפגשים עם תלמידים ערבים באופן קבוע במוזיאון ישראל ובמרכז המניס. שנים רבות בית הספר בונה ומפעיל תכנית לימודים ותוכנית חברתית משותפת עם בנות ב"ס אווליה. טקסי יום הזיכרון משלבים את ילדי כ"ח (כבדי שמיעה וחרשים)

בנוסף, התלמידים מגיעים לגני ילדים ועורכים שם פעילות וגם מארחים את ילדי הגנים בביה"ס.

תלמידינו מגיעים לבתי חולים ולבית אבות בשכונה ומופיעים בפניהם.

כל תלמידי בית הספר משתתפים בכל יום ראשון בשעה השנייה ב"מחויבות אישית" -התנסות של תרומה לחברת בית הספר, להעמקת הקשר ולהגברת התחושה של כל תלמיד כאדם תורם ונתרם בחברה.

בית הספר רואה בהורים שותפים חשובים בהובלה, בחשיבה ובפיתוח. ההורים שותפים לנעשה בבית הספר כולל האתגרים, המורכבות, הקשיים, ההתמודדויות וההתלבטויות. הורי בית הספר מצדם מביאים רוח חיובית, מפרגנת ופעילה.

עיקר עבודתנו בצוות החינוכי נעשית באמצעות יצירת מרחבי שיח פתוחים, אותנטיים ורלוונטיים, בהם המנהיגות הבית-ספרית מובילה פתיחות וחשיפה, תנועה מכבדת בתוך אזורים אישיים של מורינו, באופן שמאפשר להם לצמוח מתוך שיתוף בסיפורי הצלחה וכאב כאחד. בדרך זו אנו מהווים מודל ודוגמא אישית, מעניקים השראה למורים ומחוללים תנועה בכיוון יישום של המורים אל מול תלמידיהם באופן דומה.